

**ÜNİVERSİTELERİMİZ MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA
RADYO-TV YAYINCILIĞI PROGRAMLARININ MEVCUT
DURUMLARININ BELİRLENMESİ VE OKUTULAN DERSLER
AÇISINDAN BİR STANDARTLAŞMA ÖNERİSİ**

Nalan KÖSEBALABAN DOĞAN*

Şeref Süha TAŞKÖPRÜLÜ*

*In Vocational School of our Universities Determining the
Situations of Radio-TV Broadcasting Programmes and a
Suggestion of Standartisation About Their Lectures*

Radio and television, which is the very important mass media means of everyday life submit possibility of messages transmittal to society in very short time segment. Technological developing and also radio-TV broadcasting acquired importance, private radio and TV Channels that their numbers increased formed an important sector and exist the necessity of the educated human

---

*Yrd.Doç.Dr. İstanbul Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Radyo-TV Yayıncılığı Programı

*Ökt., İstanbul Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Radyo-TV Yayıncılığı Programı

resource in this subject. Connected with this, in 1990's, Programmes of Radio-TV Broadcasting is being seen their increasing rapitly in our üniversities. This programmes's aim that established in several üniversities, educate mid human resource about mass media sector. To sum up in this paper, between in 1990-2001 vocational schools of our universities determining the situations of radio-tv broadcasting programmes and a suggestion of standartisation about their lectures

1. Giriş

Son yıllarda, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de Radyo-TV sektörünün yapısında hızlı değişiklikler meydana gelmiştir. Özellikle 1990'lı yıllar da TRT dışında pek çok ulusal Radyo ve TV kanalının sektöre girmesi, teknolojik ve toplumsal değişimin hızlanması, sektördeki ara insan kaynağı gereksinimini önemli ölçüde artırmıştır. Buna bağlı olarak 1990'lı yıllarda üniversitelerimizde Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının (2001 ÖSS Kılavuzu: Tablo 3) hızla çoğaldığı görülmektedir. Çeşitli üniversitelerde bu programların açılmasındaki amaç sektöre öğretimli ara insan kaynağı yetiştirmektir. Ancak üniversitelerin Meslek Yüksekokullarına bağlı yürütülen bu programlarının birbirlerinden farklı öğretim ve öğretim programlarına sahip oldukları bilinmektedir.

Çalışmamızda, ülkemizde son yıllarda sayıları artan, devlet ve vakıf üniversitelerine bağlı Meslek Yüksekokullarının Radyo-TV

Yayıncılığı, programlarının ders programları incelenerek mevcut durumları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

2. Araştırmanın Konusu

Araştırmamızın konusunu; ülkemizdeki devlet ve vakıf üniversitelerine bağlı meslek yüksekokullarının Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının, ortak nitelik gösteren derslerinin belirlenmesi ve ayrıca mevcut durum kriterlerinden yola çıkarak, Radyo-TV Yayıncılığı programları için ortak bir ders programı önerisinde bulunulması oluşturmaktadır

3. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Daha önce yaptığımız bir çalışmada, TC. Devlet ve Vakıf Üniversitelerine bağlı 16 Meslek Yüksekokulunun radyo ve televizyon programlarının (Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği) bağlı buldukları bölüm veya programlar, öğretim türü, puan türü açılarından değerlendirilerek, söz konusu kriterler aracılığı ile mevcut durumları belirlenmiş bulunmaktadır. Ancak sözü geçen çalışmada, Radyo-TV Programlarının mevcut durumları belirlenirken, ortak dersler açısından incelenmemiştir.

Bu çerçevede araştırmamızın amacı, TC. Üniversitelerine bağlı on iki (12) Meslek Yüksekokulunun, 1990 ile 2001 yılları arasındaki 12 yıllık zaman diliminde Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının ders programları ve okutulan ortak dersler açılarından değerlendirilerek, söz konusu kriterler aracılığı ile mevcut durumlarını tespit etmek ve ortak bir ders programı önerisinde bulunmaya çalışmaktır.

4. Araştırmanın Metodolojisi

4.1. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırları

2001 ÖSS Sınav Kılavuzu'nda yer alan Türkiye'deki YÖK'e bağlı 53'ü devlet ve 16'sı vakıf olmak üzere toplam 69 üniversitenin, radyo ve televizyon öğretimi veren on altı meslek yüksekokulu bulunmaktadır. Araştırmamızın, ortak derslerin saptanması ve standart bir eğitim programı önerisi aşamasında Radyo-TV Programlarından yalnızca Radyo-TV Yayıncılığı Programları üzerinde çalışılmıştır. Bu çerçevede araştırmamızda, Radyo-TV Programcılığı., Radyo-TV Teknisyenliği. ve Radyo-TV Tekniği Programları, sayılarının yetersiz olması nedeniyle dikkate alınmamışlardır. Araştırmamız söz konusu 12 üniversitenin meslek yüksekokullarına bağlı olan Radyo-TV Yayıncılığı Programlarını kapsamaktadır. Bünyesinde Radyo-TV Yayıncılığı programı bulunan ve 2001 ÖSS Sınav Kılavuzu'nda da yer alan Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi araştırmamızın kapsamı dışında bırakılmıştır.

Araştırmamız zaman açısından 1990 ile 2001 yılları arasında kapsamaktadır.

4.2. Veri Toplama ve Kullanılan İstatistik Teknikler

Araştırma verileri, Radyo-TV Yayıncılığı Programlarına e-mail, telefon, faks ve internet aracılığı ile ulaşılarak elde edilmiştir.

Araştırma sonuçlarının yorumlanmasında frekans dağılım tablolarından yararlanılmıştır.

4.3. Araştırmanın Ana Kütlesi

Türkiye'deki YÖK'e bağlı 53'ü devlet ve 16'sı vakıf olmak üzere toplam 69 üniversitenin, bünyelerinde Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği Programları bulunan, 16 devlet ve vakıf Üniversitesine bağlı Meslek Yüksekokulu bulunmaktadır. Radyo-TV Yayıncılığı Programı on altı üniversitenin on ikisinde yer almaktadır. Dolayısıyla ana kütlemizi 12 Radyo-TV Yayıncılığı Programının yer aldığı Meslek Yüksekokulları oluşturmaktadır. Diğer dört program frekanslarının yetersizliği nedeniyle, ortak dersler açısından değerlendirmeye alınmamışlardır.

5. Araştırmanın Bulguları

TC. Devlet ve Vakıf Üniversitelerine bağlı 12 Meslek Yüksekokulunun bünyelerindeki Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının ders programları, her program için ayrıca incelenmiş ve toplam 270 farklı ders okutulduğu tespit edilmiştir. Belirlenen toplam 270 ders, incelendiğinde, farklı isimler altında, fakat aynı niteliği taşıyan dersler bulunduğu ve ortak ders niteliğinde olan derslerin sadece **Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk dili ve Yabancı Dil** dersleri olduğu görülmüştür. Zorunlu derslerin dışında ortak nitelik gösteren dersler Tablo 1'de görüldüğü gibi; tek ders ismi altında birleştirilerek, 12 Radyo-TV Yayıncılığı Programı için ortak nitelik gösteren dersler belirlenmeye çalışılmıştır. Bu yöntemle 213 farklı ders birleştirilerek 42 derse indirgenmiş ve bu derslere, yeni ders isimleri önerilmiştir. Ders

içeriklerinin farklı olması nedeni ile birleştirilme işlemi uygulanmayan diğer 57 ders ise Tablo 2’de gösterilmektedir.

TABLO 1
TC Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Radyo-TV
Yayıncılığı Programlarının Mevcut Dersleri İçin Önerilen
Yeni Ders İsimleri

DERSİN ESKİ ADI	DERSİN YENİ ADI		
1. ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ 1 2. ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ 2	1. ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ		
3. BİLGİSAYAR 4. BİLGİSAYAR 1 5. BİLGİSAYAR 2 6. BİLGİSAYAR 3 7. BİLGİSAYAR 4 8. BİLGİSAYARA GİRİŞ 9. BİLGİSAYAR UYGULAMALARI 1 10. BİLGİSAYAR UYGULAMALARI 2 11. BİLGİSAYAR PAKET PROGRAMI 12. TEMEL BİLGİSAYAR BİLİMLERİ	2. BİLGİSAYAR		
13. BİLGİSAYAR-ANIMASYON 1 BİLGİSAYAR-14..ANIMASYON 2	3. BİLGİSAYAR-ANIMASYON		
15. BEDEN EĞ. 1 / 16. RESİM 1 / MÜZİK 1 Beden Öğretimi / Güzel Sanatlar 1 17. BEDEN EĞİTİMİ 2 / G. SANATLAR 2 18. BEDEN ÖĞRETİMİ 19. Güzel Sanatlar (Beden Eğt-Resim- Müzik) 20. Güzel Sanatlar 1	4. G. Sanatlar / Beden Öğretimi		
21. Güzel Sanatlar 2 22. SPOR / G. SANATLAR			
23. ÇEVRE 24. ÇEVRE VE KENTLEŞME		5. ÇEVRE	
25. DİKSİYON VE METİN OKUMA 26. DİKSİYON 27. DİKSİYON 1 28. DİKSİYON 2 29. DİKSİYON VE METİN OKUMA TEKNİĞİ 30. DİKSİYON VE METİN OKUMA TEKNİKLERİ 31. FONETİK VE DİKSİYON 32. KONUŞMA SANATI		6. DİKSİYON VE METİN OKUMA TEKNİKLERİ	
33. GENEL EKONOMİ 34. EKONOMİ 35. MEDYA EKONOMİSİ		7. EKONOMİ	
36. TEMEL ELEKTRONİK 37. ELEKTRONİK VE HABERLEŞME SİSTEMLERİ 38. ELEKTROTEKNİK 39. ELEKTRONİK SİSTEMLER 1 40. ELEKTRONİK SİSTEMLER 2 41. HABERLEŞME SİSTEMLERİ 1 42. HABERLEŞME SİSTEMLERİ 2		8. ELEKTRONİK VE HABERLEŞME SİSTEMLERİ	
		9. ENDÜSTRİYE	

İLETİŞİM FAKÜLTESİ DERGİSİ Üniversitelerimiz Meslek Yüksekokullarında Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının Mevcut Durumlarının Belirlenmesi ve Okutulan Dersler Açısından Bir Standartlaşma Önerisi

43. ENDÜSTRİYE DAYALI ÖĞRETİM 44. MESLEKİ UYGULAMA 45. STAJ	DAYALI ÖĞRETİM
46. GÖRÜNTÜ VE SES TEKNİĞİ 1 47. GÖRÜNTÜ VE SES TEKNİĞİ 2	10. GÖRÜNTÜ VE SES TEKNİĞİ
48. FİLM YAPIMI VE YÖNETİMİ 49. FİLM YAPIMI VE YÖNETİMİ 1 50. FİLM YAPIMI VE YÖNETİMİ 2 51. FİLM YAPIM VE YÖNETİM	11. FİLM YAPIMI VE YÖNETİMİ
52. FOTOĞRAFÇILIK FOTOĞRAFÇILIKTA 53. GÖRSEL TEKNİKLER 54. TEMEL FOTOĞRAFÇILIK ÖĞRETİMİ 55. TEMEL FOTOĞRAFÇILIK ÖĞRETİMİ 1 56. TEMEL FOTOĞRAFÇILIK EĞİTİMİ 2	12. FOTOĞRAFÇILIK
57. GENEL İLETİŞİM BİLGİLERİ 58. GENEL İLETİŞİM BİLGİSİ 59. İLETİŞİM BİLİMİ	13. GENEL İLETİŞİM BİLGİLERİ
60. GENEL İŞLETME 61. İŞLETME 62. RADYO-TV İŞLETMECİLİĞİ 63. RADYO VE TV İŞLETMECİLİĞİ 64. GİRİŞİMCİLİK	14. RADYO-TV İŞLETMECİLİĞİ
65. GENEL SOSYOLOJİSİ 66. SOSYOLOJİ	15. SOSYOLOJİ
67. GÖRÜNTÜ ESTETİĞİ 1 68. GÖRÜNTÜ ESTETİĞİ 2	16. GÖRÜNTÜ ESTETİĞİ
69. GÖRÜNTÜ TEKNİĞİ 70. GÖRÜNTÜ TEKNİĞİ 1 71. GÖRÜNTÜ TEKNİĞİ 2 72. GÖRÜNTÜLEME TEKNİĞİ 73. GÖRÜNTÜLEME TEKNİĞİ 1 74. GÖRÜNTÜLEME TEKNİĞİ 2 75. GÖRÜNTÜLEME TEKNİĞİ VE UYGULAMALARI	17. GÖRÜNTÜ TEKNİĞİ VE UYGULAMALARI

76. GÖRÜNTÜ TEKNİĞİ VE UYGULAMALARI	
77. TV HABERCİLİĞİ 78. RADYO VE TV' DE HABER TEKNİĞİ 79. RADYO-TV HABERCİLİĞİ 80. RADYO TV HABER TEKNİKLERİ 81. RADYO TV HABER TEKNİKLERİ 1 82. RADYO TV HABER TEKNİKLERİ 2 83. RADYO-TV DE HABER TEKNİKLERİ 1 84. RADYO-TV DE HABER TEKNİKLERİ 2 85. HABER ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ 86. HABER ARAŞTIRMA TEKNİĞİ 87. HABER TEKNİĞİ 1 88. HABER TEKNİĞİ 2 89. HABER ARAŞTIRMA UYGULAMA 90. RADYO-TV HABER TEKNİĞİ 1 91. RADYO-TV HABER TEKNİĞİ 2 92. RADYO TV HABERCİLİĞİ 93. RADYO-TV DE HABER TEKNİĞİ	18. RADYO-TV DE HABER TEKNİKLERİ VE UYGULAMALARI
94. KİTLE HABERLEŞME HUKUKU 95. KİTLE İLETİŞİM HUKUKU 96. İLETİŞİM HUKUKU	19. KİTLE İLETİŞİM HUKUKU
97. İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ 98. İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ 1 99. İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ 2	20. İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ
100. İŞ GÜVENLİĞİ VE İLK YARDIM 101. İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ	21. İŞ GÜVENLİĞİ
102. KAMERA ÇEKİM TEKNİKLERİ VE UYGULAMALARI 103. KAMERA HAREKETLERİ VE İŞİK TEKNİĞİ 104. SES KAMERA İŞİK 105. SES TEKNİĞİ 1 106. SES TEKNİĞİ 2 107. SES KAYIT VE KURGU SİSTEMLERİ TEKNİKLERİ 108. KAMERA VE İŞİK	22. KAMERA, SES VE İŞİK TEKNİKLERİ

İLETİŞİM FAKÜLTESİ DERGİSİ Üniversitelerimiz Meslek Yüksekokullarında Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının Mevcut Durumlarının Belirlenmesi ve Okutulan Dersler Açısından Bir Standartlaşma Önerisi

109. KAMERA-KURGU 1 110. KAMERA-KURGU 2 111. KAMERA KURGU 1 112.KAMERA KURGU 2	23.KAMERA-KURGU
113.KİTLE İLETİŞİM TEORİLERİ 114.KİTLE İLETİŞİM KURAMLARI	24.KİTLE İLETİŞİM TEORİLERİ
115 .KURGU TEKNİĞİ 116. KURGU TEKNİĞİ 1 117. KURGU TEKNİĞİ 2 118. KURGU TEKNİĞİ 3 119 .KURGU TEKNİĞİ 4	25.KURGU TEKNİĞİ
120 .GENEL MATEMATİK 121 .MATEMATİK 122. MATEMATİK 1	26.MATEMATİK
123. YABANCI DİL 124. YABANCI DİL 1 125. YABANCI DİL 2 126. YABANCI DİL 3 127. YABANCI DİL 4 128. MESLEKİ YABANCI DİL 129. MESLEKİ YABANCI DİL 1 130. MESLEKİ YABANCI DİL 2 131. TEMEL YABANCI DİL 1 132. TEMEL YABANCI DİL 2 133. TEMEL YABANCI DİL 134. İNGİLİZCE 1 135. İNGİLİZCE 2 136. İNGİLİZCE 3 137. İNGİLİZCE 4 138. MESLEKİ İNGİLİZCE 1 139. MESLEKİ İNGİLİZCE 2 140. İNG / ALM / FRZ	27. YABANCI DİL
141 ..SENARYO VE METİN YAZARLIĞI 142 .PROGRAM METNİ VE SENARYO YAZIM TEKNİKLERİ 1 143 .PROGRAM METNİ VE SENARYO YAZIM TEKNİKLERİ 2	28 .PROGRAM METNİ VE SENARYO YAZIM TEKNİKLERİ

144 .SENARYO YAZIMI 1 145 .SENARYO YAZIMI 2 146 .TV İÇİN METİN YAZIMI VE SENARYO TEKNİKLERİ	
147 .RADYO PROGRAM YAPIMI 148.RADYODA PROGRAM YAPIMI 149 .RADYODA PROGRAM YAPIMI 1 150 .RADYODA PROGRAM YAPIMI 2 151 .RADYODA PROGRAM YAPIMI 3 152 .RADYODA PROGRAM YAPIMI 4 153.RADYO PROGRAM YAPIMI 1 154 .RADYO PROGRAM YAPIMI 2	29 .RADYODA PROGRAM YAPIMI
155 .TV DE PROGRAM TASARIMI 156 .TV PROGRAM TÜRRLERİ VE PROGRAM TASARIMI.	30.TV PROGRAM TÜRRLERİ VE PROGRAM TASARIMI.
157. RADYODA MONTAJ TEKNİKLERİ 158. TV DE MONTAJ TEKNİKLERİ 159. TV MONTAJ TEKNİKLERİ 160 .RADYO TELEVİZYON KURGU TEKNİKLERİ 161. RADYO TV DE KURGU TEKNİĞİ 162 .RADYO TV DE KURGU TEKNİĞİ 1 163. RADYO TV DE KURGU TEKNİĞİ 2	31.RADYO-TV DE KURGU TEKNİKLERİ
164. RADYO-TV TEKNOLOJİSİ 165. RADYO TV TEKNİĞİ 166. RADYO VE TV TEKNİĞİ 167. RADYO-TV TEKNİĞİ	32.RADYO-TV TEKNİĞİ
168. RADYO-TV YAYINCILIĞINDA TÜRK DİLİ 169. TÜRK DİLİ 1 170. TÜRK DİLİ 2 171. TÜRKÇE 1 172. TÜRKÇE 2 173. TÜRKÇE KOMPOZİSYON	33 .TÜRK DİLİ
174 .RADYO-TELEVİZYON REKLAMCILIĞI 1	34 .RADYO-TELEVİZYON REKLAMCILIĞI TEKNİKLERİ

İLETİŞİM FAKÜLTESİ DERGİSİ Üniversitelerimiz Meslek Yüksekokullarında Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının Mevcut Durumlarının Belirlenmesi ve Okutulan Dersler Açısından Bir Standartlaşma Önerisi

175. RADYO-TELEVİZYON REKLAMCILIĞI 2 176. RADYO-TV'DE REKLAM TEKNİĞİ 177. RADYO TV DE REKLAM TEKNİĞİ	TEKNİĞİ	192. TV DE DIŞ ÇEKİM 1 193. TV DE DIŞ ÇEKİM 2	ÇEKİM
178. REKLAM STRATEJİLERİ 1 179. REKLAM STRATEJİLERİ 2	35. REKLAM STRATEJİLERİ	194. TV DE PROGRAM YAPIMI 1 195. TV DE PROGRAM YAPIMI 2 196. TV PROGRAM YAPIMI 197. TV PROGRAM YAPIMI 1 198. TV PROGRAM YAPIMI 2 199. TV DE YAPIM YÖNETİM 1 200. TV DE YAPIM YÖNETİM 2 201. TV PROGRAM YAPIM YÖNETİMİ 202. TV YAPIMCILIĞI 203. TV YAPIM YÖNETİMİ	40. TV DE PROGRAM YAPIMI YÖNETİMİ
180. REKLAM TASARIMI 181. REKLAMCILIĞA GİRİŞ 182. REKLAMCILIK 183. REKLAMCILIK UYGULAMALARI 184. REKLAMCILIK VE PAZARLAMA	36. REKLAMCILIK	204. TELEVİZYON TEKNİĞİ 205. TV TEKNİĞİ 1 206. TV TEKNİĞİ 2	41. TV TEKNİĞİ
185. SİNEMA 186. SİNEMA KURAMLARI 187. SİNEMA SANATI 188. SİNEMA TARİHİ 189. SİNEMA SANATI VE TARİHİ	37. SİNEMA	207. PROJE 208. DIPLOMA PROJESİ	
190. TEMEL BİLGİ TEKNOLOJİLERİ 191. TEMEL BİLGİ TEKNOLOJİSİ KULLANIMI	38. TEMEL BİLGİ TEKNOLOJİSİ KULLANIMI	209. YÖNLENDİRİL 210. ÇALIŞMA YÖNLENDİRİL 211. ÇALIŞMA 1 YÖNLENDİRİL 212. ÇALIŞMA 2 YÖNLENDİRİL 213. ÇALIŞMA 3 YÖNLENDİRİL ÇALIŞMA 4	42. PROJE
	39. TV DE DIŞ		

Aşağıda (Tablo 2) Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının toplam 270 dersten, birleştirilme işlemi uygulanmayan 57'si görülmektedir. Bu dersler, incelendiğinde niteliklerinin diğerlerinden farklı olduğu görülmüştür. Başka bir deyimle, farklı isimler altında aynı niteliği taşımadıkları veya birbirinin tekrarı niteliğinde olmadıkları için bu derslere birleştirilme işlemi uygulanmamıştır.

TABLO 2

TC Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının Birleştirilme İşlemi Uygulanmayan Ders İsimleri

1) ARŞİVLEME VE BİLGİ YÖNETİMİ	2) HUKUKUN TEMEL KAVRAMLARI
3) ATOLYE	4) İLETİŞİM ETİĞİ
5) BASIN – YAYIN TARİHİ	6) İNTERNET YAYINCILIĞI
7) BASIN AHLAKI	7) İSTATİSTİK VE KALİTE
8) BASIN TEKNİĞİ	9) KAMU YÖNETİMİ
10) BİLGİSAYARDA KURGU	11) KAMUOYU ARAŞTIRMALARI
12) BİLGİSAYARLI GRAFİK TASARIMI	13) KİTLE İLETİŞİM MEVZUATI
14) DAVRANIŞ BİLİMLERİ	15) KİTLE İLETİŞİME GİRİŞ
16) DİJİTAL FİLM YAPIMCILIĞI	17) KURGU KURAM VE İLKELERİ
18) DİJİTAL TV YAYINCILIĞI	19) MALZEME BİLGİSİ
20) ESTETİK	21) MEDYA İLE İLİŞKİLER
22) FİLM VE TV'DE TEMEL KAVRAMLAR	23) MULTİMEDYA SİSTEMLERİ
24) FİZİK	25) PAZARLAMA YÖNETİMİ
26) GÖRÜNTÜ KAYDETME VE KURGU SİSTEMLERİ TEKNİKLERİ	27) RADYO TEKNİĞİ
28) HABER RÖPORTAJ	29) RADYO TV İŞLETMELERİNDE İŞ HUKUKU
30) HABER SOSYOLOJİSİ	31) RADYO TV PROGRAM TÜRLERİ
32) HABER SUNUŞ	33) RADYO TV PROGRAM YAPIMI TEKNOLOJİSİ
34) HABER YAZIMI	35) RADYO TV STUDYO TASARIMI
36) HALKLA İLİŞKİLER	37) RADYO TV TEKNİKERLİĞİNE GİRİŞ

İLETİŞİM FAKÜLTESİ DERGİSİ Üniversitelerimiz Meslek Yüksekokullarında Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının Mevcut Durumlarının Belirlenmesi ve Okutulan Dersler Açısından Bir Standartlaşma Önerisi

38) RADYO TV YAYIN SİSTEMLERİ	39) SOSYAL POLİTİKA
40) RADYO TV YAYIN TEKNİĞİ	41) SOSYAL PSİKOLOJİ
42) RADYO YAPIM TÜRLERİ	43) TEKNİK RESİM
44) RADYO'YA GİRİŞ	45) TEMEL GAZETECİLİK
46) RADYO-TV HABER TÜRLERİ	47) TEMEL HUKUK BİLGİSİ
48) RADYO-TV YAPIM TEKNİKLERİ	49) TV' DE DEKOR TASARIMI
50) REKLAM FİLMİ YAPIMI	51) TV DE ESTETİK VE DEKOR TASARIMI
52) RÖPORTAJ TEKNİKLERİ	53) TV İLE UZAKTAN EĞİTİM
54) SENARYO VE YAPIM	55) TV'YE GİRİŞ

213 dersin birleştirilmesiyle elde edilen 42 ders ve birleştirilme işlemi uygulanmayan 57 ders ile elde edilen toplam 99 dersin, 12 Radyo-TV Yayıncılığı Programlarında gösterdiği dağılım, aşağıda (Tablo 3) görülmektedir.

TABLO 3
TC Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Radyo-TV Yayıncılığı Programlarında Okutulan Derslerin* Dağılımı

DER SIN ADI	ÜNİVERSİTE SAYISI	%	DER SIN ADI	ÜNİVERSİTE SAYISI	%	DER SIN ADI	ÜNİVERSİTE SAYISI	%
A.İ.İ.T	12	1,00	KİTLE İLETİŞİM MEVZUATI	3	0,25	REKLAM FİLMİ YAPIMI	1	0,08
RADYO TV HABER TEKNİKLERİ VE UYGULAMALARI	12	1,00	BASIN AHLAKI	2	0,17	REKLAM STRATEJİLERİ	1	0,08
T. DİLİ	12	1,00	ÇEVRE	2	0,17	RÖPORTAJ TEKNİKLERİ	1	0,08

İLETİŞİM FAKÜLTESİ DERGİSİ Üniversitemiz Meslek Yüksekokullarında Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının Mevcut Durumlarının Belirlenmesi ve Okutulan Dersler Açısından Bir Standartlaşma Önerisi

TV DE PROGRAM YAPIMI VE YÖNETİMİ	12	1,00	FİZİK	2	0,17	SENARYO VE YAPIM	1	0,08
Y. DİL	12	1,00	HABER RÖPORTAJ	2	0,17	SOSYAL POLİTİKA	1	0,08
BİLGİSAYAR	11	0,92	İŞ GÜVENLİĞİ	2	0,17	SOSYAL PSİKOLOJİ	1	0,08
DIKSİYON VE METİN OKUMA TEKNİKLERİ	10	0,83	KAMERA KURGU	2	0,17	TEKNİK RESİM	1	0,08
RADYO'DA PROGRAM YAPIMI	10	0,83	RADYO-TELEVİZYON REKLAMCILIĞI TEKNİĞİ	2	0,17	TEMEL HUKUK BİLGİSİ	1	0,08
HALKLA İLİŞKİLER	9	0,75	SOSYOLOJİ	2	0,17	TV' DE DEKOR TASARIMI	1	0,08
REKLAMCILIK	8	0,67	TEMEL GAZETECİLİK	2	0,17	TV' DE DIŞ ÇEKİM	1	0,08
SİNEMA	8	0,67	TV TEKNİĞİ	2	0,17	TV DE ESTETİK VE DEKOR TASARIMI	1	0,08
B. EĞİTİMİ /G.SANATLAR	7	0,58	ARŞİVLEME VE BİLGİ YÖNETİMİ	1	0,08	TV İLE UZAKTAN ÖĞRETİM	1	0,08
GÖRÜNTÜ TEKNİĞİ VE UYGULAMALARI	7	0,58	ATÖLYE	1	0,08	TV PROGRAM TÜRLERİ VE PROG.TAS.	1	0,08
KAMERA, SES VE IŞIK TEKNİKLERİ	6	0,50	BASIN - YAYIN TARİHİ	1	0,08	TV YAPIM TÜRLERİ	1	0,08
KİTLE İLETİŞİM HUKUKU	6	0,50	BASIN TEKNİĞİ	1	0,08	TV'YE GİRİŞ	1	0,08
ENDÜSTRİYE DAYALI ÖĞRETİM	5	0,42	BİLGİSAYAR-ANİMASYON	1	0,08	HABER SUNUŞ	1	0,08

İLETİŞİM FAKÜLTESİ DERGİSİ Üniversitelerimiz Meslek Yüksekokullarında Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının Mevcut Durumlarının Belirlenmesi ve Okutulan Dersler Açısından Bir Standartlaşma Önerisi

GENEL İLETİŞİM BİLGİLERİ	5	0,42	BİLGİSAYARDA KURGU	1	0,08	HABER YAZIMI	1	0,08
KİTLE İLETİŞİM TEORİLERİ	5	0,42	BİLGİSAYARLI GRAFİK TASARIMI	1	0,08	İLETİŞİM ETİĞİ	1	0,08
MATEMATİK	5	0,42	DAVRANIŞ BİLİMLERİ	1	0,08	İNTERNET YAYINCILIĞI	1	0,08
PROGRAM METNİ YAZIMI VE SENARYO YAZMA TEKNİĞİ	5	0,42	DİJİTAL FİLM YAPIMCILIĞI	1	0,08	İSTATİSTİK VE KALİTE	1	0,08
PROJE	5	0,42	DİJİTAL TV YAYINCILIĞI	1	0,08	KAMUOYU ARAŞTIRMALARI	1	0,08
RADYO - TV' DE KURGU TEKNİKLERİ	5	0,42	ESTETİK	1	0,08	KİTLE İLETİŞİME GİRİŞ	1	0,08
TEMEL BİLGİ TEKNOLOJİSİ KULLANIMI	5	0,42	FİLM VE TV DE TEMEL KAVRAMLAR	1	0,08	KURGU KURAM VE İLKELERİ	1	0,08
KAMU YÖNETİMİ	4	0,33	GÖRÜNTÜ ESTETİĞİ	1	0,08	MALZEME BİLGİSİ	1	0,08
KURGU TEKNİĞİ	4	0,33	GÖRÜNTÜ KAYDETME VE KURGU SİSTEMLERİ TEKNİKLERİ	1	0,08	MEDYA İLE İLİŞKİLER	1	0,08
RADYO TV İŞLETMECİLİĞİ	4	0,33	GÖRÜNTÜ VE SES TEKNİĞİ	1	0,08	MULTİMEDYA SİSTEMLERİ	1	0,08
RADYO TV TEKNİĞİ	4	0,33	HABER SOSYOLOJİSİ	1	0,08	PAZARLAMA YÖNETİMİ	1	0,08
EKONOMİ	3	0,25	RADYO TV YAYIN SİSTEMLERİ	1	0,08	RADYO TEKNİĞİ	1	0,08

İLETİŞİM FAKÜLTESİ DERGİSİ Üniversitemiz Meslek Yüksekokullarında Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının Mevcut Durumlarının Belirlenmesi ve Okutulan Dersler Açısından Bir Standartlaşma Önerisi

ELEKTRONİK VE HABERLEŞME SİSTEMLERİ	3	0,25	RADYO TV YAYIN TEKNİĞİ	1	0,08	RADYO TV İŞLETMELERİNDE İŞ HUKUKU	1	0,08
FİLM YAPIMI VE YÖNETİMİ	3	0,25	RADYO YAPIM TÜRLERİ	1	0,08	RADYO TV PROGRAM TÜRLERİ	1	0,08
FOTOĞRAFÇILIK	3	0,25	RADYO'YA GİRİŞ	1	0,08	RADYO TV PROGRAM YAPIMI TEKNOLOJİSİ	1	0,08
HUKUKUN TEMEL KAVRAMLARI	3	0,25	RADYO-TV HABER TÜRLERİ	1	0,08	RADYO TV STÜDYO TASARIMI	1	0,08
İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ	3	0,25	RADYO-TV YAPIM TEKNİKLERİ	1	0,08	RADYO TV TEKNİKLERİNE GİRİŞ	1	0,08

- Tablo 3; Tablo 1ve Tablo 2 'deki dersleri içermektedir

Tablo 3'de Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının ortak derslerinin frekans dağılımları görülmektedir. Buna göre; on iki (12) Radyo-TV Yayıncılığı Programının ortak nitelik gösteren dersleri, tek ders isimleri altında birleştirildiğinde, zorunlu dersler olan **Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili ve Yabancı Dil** dersleri ile birlikte ortak ders sayısının beşe yükseldiği görülmektedir. Başka bir deyimle, 12 Radyo-TV Yayıncılığı Programı tarafından okutulan toplam 99 dersin 5'i ortak nitelik göstermektedir. Bunlar; söz konusu zorunlu derslerin dışında, mesleki dersler niteliğindeki **Radyo-TV Haber Teknikleri ve Uygulamaları** ile **TV'de Program Yapımı ve Yönetimi** dersleridir.

Bilgisayar dersi 12 programın 11'in de ortak nitelik göstermektedir. Bilgisayar dersinin uygulamalı bir ders olması nedeniyle, on bir (11) meslek yüksekokulunun bu olanağa sahip olduğu, ancak bir (1) Meslek Yüksekokulunun bu olanağa sahip olmadığı veya dersi verebilecek öğretim üyesinin bulunmadığı söylenebilir.

10 Radyo-TV Yayıncılığı Programında ortak nitelik taşıyan iki ders ise, **Diksiyon ve Metin Okuma Tekniği** ile **Radyoda Program Yapımı** dersleridir. Bu iki dersin de tüm Radyo-TV Yayıncılığı Programlarında ortak nitelik göstermemesi, yine bu derslerin uygulama olanaklarının sınırlılığı ile açıklanabilir.

Halkla İlişkiler dersi 12 programı 9'unda bulunmaktadır.

Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının 8'inde **Reklamcılık ve Sinema** dersleri ortak nitelik göstermektedir. Bu derslerin birbirinden tamamen bağımsız mesleki ders kapsamında olmayıp, ancak branşı destekleyen ve öğrencilere ikincil bilgi aktaran dersler olduğunu söylemek mümkündür.

12 programın 7'sinde **Beden Öğretimi/Güzel Sanatlar ve Görüntü Tekniği** derslerinin ortak nitelik gösterdiği ve yine bu derslerin birbirlerinden tamamen bağımsız nitelikte dersler olduğu görülmektedir.

Kamera, Ses ve Işık Teknikleri ve Kitle İletişim Hukuku dersleri Radyo-TV Yayıncılığı programlarının 6'sında ortak nitelik göstermektedir.

Endüstriye Dayalı Öğretim, Genel İletişim Bilgileri, Kitle İletişim Teorileri, Matematik, Program Metni Yazımı Ve Senaryo Yazma Teknikleri, Proje, Radyo-TV'de Kurgu

Teknikleri, Temel Bilgi Teknolojisi Kullanımı derslerinin(8 ders) 12 programın 5'inde ortak ders oldukları görülmektedir.

12 programın 4'ünde 4 dersin ortak nitelik gösterdiği saptanmıştır. Bu dersler; **Kamu Yönetimi, Kurgu Tekniği, Radyo-TV İşletmeciliği ve Radyo-TV Tekniği** şeklinde olup, Kamu yönetimi dersi hariç, diğerlerinin mesleki ders kapsamında oldukları söylenebilir.

7 ders, 12 programın 3'ünde ortak nitelik göstermektedir. Bu dersler: **Ekonomi, Elektronik ve Haberleşme Sistemleri, Film Yapımı ve Yönetimi, Fotoğrafçılık, Hukukun Temel Kavramları, İletişim Teknolojileri, Kitle İletişim Mevzuatı** dersleridir.

10 ders Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının 2'sinde ortak ders konumundadır. Tablo 3'de görüldüğü gibi bu derslerin 4'ü mesleki, diğerleri ise branşı destekleyen ikincil bilgi ve genel kültür dersleridir.

Radyo-TV Yayıncılığı Programlarındaki 55 ders, 12 programa yayılmış olmakla birlikte hiçbirisi ortak nitelik göstermemektedir. Tablo 3'de görüldüğü gibi; derslerin büyük bir çoğunluğu mesleki derslerden oluşmaktadır. Bu sonuçtan hareketle 12 Radyo-TV Yayıncılığı programında mesleki derslerin büyük bir çoğunluğunun ortak nitelik taşımadığını söylemek mümkündür. Başka bir deyişle dersler spesifik hale geldikçe ortak niteliklerinin de buna paralel olarak azaldığı söylenebilir. 12 Radyo-TV Yayıncılığı programında derslerin dağılım sıklıkları aşağıdaki tabloda görülmektedir.

TABLO 4

TC Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının Önerilen Yeni Ders İsimlerine Göre Ortak Nitelik Gösteren Derslerin Frekans Dağılımı

PROGRAM SAYISI	%	DERS SAYISI	KUMULATİF FREKANS
12	1,00	5	5
11	0,92	1	6
10	0,83	2	8
9	0,75	1	9
8	0,67	2	11
7	0,58	2	13
6	0,50	2	15
5	0,42	8	23
4	0,33	4	27
3	0,25	7	34
2	0,17	10	44
1	0,08	55	99

Sonuç ve Öneriler

Araştırmamızda ortak derslerin saptanması ve yeni ders programının önerilmesi açısından ana kütleimiz içinde yer alan 12 Radyo-TV Yayıncılığı Programı incelenmiştir.

Elde ettiğimiz sonuçlara göre; 12 Radyo-TV Yayıncılığı Programında sadece 5 ders ortak nitelik göstermektedir. (Derslerin ayrıntıları TABLO 2'de görülmektedir.) 1 ders 11 programda, 2 ders 10 programda, 1 ders 9 programda, 2 ders 8 programda,

yine 2 ders 7 programda ve yine 2 ders 6 programda, 8 ders 5 programda, 4 ders 4 programda, 7 ders 3 programda, 10 ders 2 programda ve 55 ders ise yine ayrı programlara dağılmış durumdadır ve bu dersler çoğunlukla mesleki dersler niteliğindedirler (Tablo 3). Bu sonuçtan hareketle; TC. Devlet ve Vakıf Üniversitelerine bağlı 12 Meslek Yüksekokulunun Radyo-TV Yayıncılığı Programları'nın, ders programları ve okutulan dersler açısından bir standardın bulunmadığını söylemek mümkündür.

12 Radyo-TV Yayıncılığı Programının ortak nitelik gösteren dersleri, aynı ders isimleri altında birleştirildiğinde, tüm programlarda ortak olan 5 ders, zorunlu dersler olan Atatürk İnkılabı ve İnkılap Tarihi, Türk Dili ve Yabancı Dil dersleri ile birlikte, mesleki dersler niteliğindeki "Radyo-TV Haber Teknikleri ve uygulamaları" ve "TV'de Program Yapımı ve Yönetimi" dersleridir. (Tablo 2 - Tablo 3)

Bu sonuçtan hareketle; TC. Devlet ve Vakıf üniversitelerine bağlı 12 Meslek Yüksekokulunun Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının, ders programlarında ortak nitelik gösteren dersler oluşturmalarının, mezun olan öğrencilerin mesleki bilgi ve donanımlarının yeterliliği, sektör içinde istihdam edilmelerinin kolaylaşması ve Dikey Geçiş Sınavı (DGS) ile lisans programlarına geçişlerinde ders ve zaman kayıplarının önüne geçilebilmesi için yararlı olacağını söylemek mümkündür.

Radyo-TV Yayıncılığı Programları için ortak nitelik gösteren dersler incelendiğinde; 12 programa dağılıma sıklıkları yüksek olan derslerin zorunlu dersler olarak, ve özellikle mesleki derslerin ağırlıkta olduğu, dağılıma sıklıkları 3 ve daha altı olan dersler ile

birlikte hiçbir programda ortak olmayan 55 ders (Tablo 2-Tablo 3) içinden seçilebilecek derslerin ise seçmeli dersler olarak değerlendirildiği yeni ders programları oluşturulabilir.

Üniversite öğretiminde akademik özgürlüğün bilinci ile birlikte, 12 Radyo-TV Yayıncılığı Programının hiçbirinde, daha önceki çalışmamızda da belirtilen kriterler açılardan ortak noktaların olmaması düşündürücüdür.

